

EKONOMİK BÜYÜME, DIŞ TİCARET VE GELİR DAĞILIMI İLİŞKİSİ: TÜRKİYE AMPİRİK ANALİZİ

The Relationship Between Economic Growth, Foreign Trade and Income Distribution: Empirical Analysis of Türkiye

Ömer YILMAZ¹

Özet

Anahtar Kelimeler:
Ekonomik Büyüme,
Gelir Dağılımı, ARDL,
Gini Endeksi

Ekonomik büyüme ve dış ticaret tüm ülkeler için önemli bir makroekonomik gösterge olarak kabul edilmektedir. Bununla birlikte ülkelerin elde ettikleri gelirlerin vatandaşlarına eşit bir şekilde dağıtılması da günümüzde önemli bir sorun olarak görülmektedir. Bu çalışmada Türkiye'ye ait 2002-2022 yıllarına ait veriler kullanılarak, ARDL analizi ile değişkenler arasındaki uzun dönemli ilişki tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışma da bağımlı değişken olarak, Gini endeksi, bağımsız değişken olarak ise ekonomik büyüme ve dış ticareti temsilen ise ülkelerin ticari dışa açıklık oranı kullanılmıştır. Analiz sonucunda değişkenlerin uzun dönemde birlikte hareket ettikleri tespit edilmiştir. Tüm değişkenler arasında istatistiki olarak anlamlı ilişki olduğu görülürken, ekonomik büyüme ile Gini endeksi arasında negatif, ticari dışa açıklık ile Gini endeksi arasında ise pozitif bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Makale Geliş Tarihi:
1.06.2024
Makale Kabul Tarihi:
3.06.2024

Abstract

Keywords:
Economic Growth,
Income Distribution,
ARDL, Gini Index

Economic growth and foreign trade are recognized as important macroeconomic indicators for all countries. However, the equitable distribution of the income generated by countries to their citizens is also seen as an important problem today. In this study, ARDL analysis is used to determine the long-run relationship between variables by using the data of Turkey for the years 2002-2022. In the study, Gini index is used as the dependent variable, economic growth as the independent variable and trade openness ratio of countries is used to represent foreign trade. As a result of the analysis, it was found that the variables move together in the long run. While there is a statistically significant relationship between all variables, there is a negative relationship between economic growth and Gini index and a positive relationship between trade openness and Gini index.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi Nizip Meslek Yüksekokulu Bankacılık ve Finans Bölümü, omervilmaz@gantep.edu.tr, ORCID: <http://0000-0002-2325-6135>

1. Giriş

Elde edilen gelirlerin nasıl paylaşıldığı, gelir dağılımı ile yoksulluk arasındaki ilişkiyi gözler önüne sermektedir. Ülkelerin elde etmiş olduğu veriler dikkate alındığında yoksulluk oranı, Lorenz eğrisi ve Gini katsayısı ile ölçülmektedir. Ülkelerin gelir dağılımında meydana gelen eşitsizliği ölçülmenin temel amacı ülkeler arasındaki karşılaştırmaları daha etkin ve verimli bir şekilde yapmak ve bireyler arasındaki eşitsizliğin nasıl azaltılması gerektiğine yönelik politikalar elde etmektir. Gelir dağılımında eşitsizlik ile ilgili öncü çalışma 1995'te Lorenz tarafından yapılmıştır (Aktop, 2024: 457).

Adını İtalyan istatistikçi Corrado Gini tarafından alan Gini Katsayısı 1912 yılında Lorenz eğrisinden esinlenerek literatüre girmiştir. Gini Katsayısı, Lorenz Eğrisi yardımıyla elde edilmektedir. Gini Katsayısı ülkenin milli gelirinin bireyler arasında nasıl dağılım gösterdiğini ölçen bir yöntemdir (Farris, 2010: 851-852).

Carrado Gini tarafından literatüre kazandırılan Gini katsayısı, gelir eşitsizliğinin grafiksel olarak gösteren Lorenz eğrisinden elde edilmektedir. Gini katsayısı 0 ile 1 arasında değerlendirilen, Gini katsayısına göre bir ülkede yaşayan vatandaşlar arasında gelir dağılımında tam eşitlik durumu söz konusu ise Gini katsayısı "0" değerini, mutlak eşitsizlik söz konusu ise "1" değerini almaktadır. Gini katsayısı değerinin sıfıra yaklaşması gelir dağılımında adaletin sağlandığını gösterirken, 1'e yaklaşması ise gelir dağılımında adaletin bozulduğunu ifade etmektedir (Akın ve Aytun, 2018: 55).

Ticari dışa açıklık oranı, ihracat ve ithalatın toplamının gayri safi yurt içi hasılaya oranı olarak tanımlanmaktadır. Bu oran genel olarak, bir ülkenin dış ticarete bağımlılığını da ölçmekte kullanılan önemli bir kavramdır (Şimşek ve Hepaktan, 2019: 317). Ülkeler arasında ticareti kısıtlayan tüm engeller zaman içerisinde ortadan kalkmıştır ve ticari açıklık oranı, ülkelerin ithalat ve ihracat toplamalarının GSYİH'ya oranlanması ile hesaplanmaktadır (Gür, 2021: 37).

Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin ortak sorunlarından birisi de gelir eşitsizliğidir. Gelir eşitsizliğinde meydana gelen olumsuzluklar ülkenin tüm makroekonomik göstergelerini olumsuz etkilediği teorik ve pratik olarak görülmüştür. Bu çalışmada gelir eşitsizliği, ekonomik büyüme ve son yıllarda ülkelerin gelişimi için önemli bir yeri olan dış ticaret arasındaki ilişki ele alınmıştır.

Çalışma, girişin bölümünün ardından üç bölüm halinde devam edecektir. İkinci bölümde ekonomik büyüme, gelir eşitsizliği ve dış ticaret ile ilgili literatür özetleri yer almıştır. Üçüncü bölümde ise, çalışmaya ait veriler ve uygulama ile analiz sonuçları değerlendirilmiştir. Son olarak da sonuç ve değerlendirme kısmı ile çalışma tamamlanmıştır.

2. Literatür İncelemesi

Gelir eşitsizliği, ekonomik büyüme ve ticari açıklık oranı ilişkisi ile ilgili çalışmalar literatürde yoğun bir ilgi görmüş ve her çalışmada dönem, ülke ve yöntem tekniklerinin farklı olmasından dolayı sonuçlar da birbirinden farklı çıkmıştır. Literatürde yapılan çalışmalar hakkında özet bilgiler aşağıda tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Literatür Özetleri

YAZAR(LAR)	ÜLKE(LER)	YILLAR	YÖNTEM	SONUÇ
Mahesh (2011)	Gelişmekte Olan 72 Ülke	2000-2010	Panel Veri Analizi	Ticari açıklık ile gelir eşitsizliği arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.
Daumal (2013)	Brezilya ve Hindistan	Brezilya (1985-2004) Hindistan (1980-2004)	OLS	Brezilya'da ticari açıklık, gelir eşitsizliğini azalttığı görülürken, Hindistan'da ticari açıklık gelir eşitsizliğini arttırmaktadır.
Rubin ve Segal, (2015)	ABD	1953-2008	GMM	

				Ekonomik büyüme ile gelir eşitsizliğinin arasında pozitif bir ilişkinin varlığı tespit edilmiştir.
Erkal vd. (2015)	Seçilmiş 11 Latin Amerika Ülke	1998 - 2010	Sabit Etkiler Modeli	Ekonomik büyüme ile gelir eşitsizliği arasında pozitif bir ilişki bulunmuştur.
Karabıyık ve Dilber (2016)	Çeşitli ülke gruplarına ait 50 Ülke	1970-2008	Regresyon Analizi	Artan milli gelirin, adil bir şekilde dağıtılmadığı bulgusuna ulaşılmıştır.
Ak ve Altınbaş (2016)	Türkiye	1986-2012	ARDL	Ekonomik büyüme artarsa gelir eşitsizliği önce artar, daha sonra ise azalır.
Niyimbanira, (2017)	Güney Afrika'da 18 Yerel Bölge	1996-2014	Regresyon Analizi	Ekonomik büyüme ile gelir eşitsizliği arasında negatif bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.
Destek vd. (2017)	Türkiye	ARDL	1977-2013	Gelir eşitsizliği ile ekonomik büyüme arasında negatif bir ilişki tespit edilmiştir. Yani ekonomik büyüme de meydana gelen artış, gelir adaletsizliğini azaltmaktadır.
Akyol, (2020)	Gelişmiş ve Gelişmekte olan ülkeler	2003-2018	GMM	Ekonomik büyümenin, gelir eşitsizliği üzerindeki etkisi pozitif yönlü ve anlamlı olduğu görülmüştür.
Amar ve Pratama (2020)	ASEAN ülkeleri	2004-2017	GMM	Ekonomik büyüme ile gelir eşitsizliği arasında negatif yönlü bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
Thornton ve Tommaso, (2020)	Gelişmiş ve Gelişmekte olan 119 Ülke	1980-2015	Panel Veri Analizi	Ekonomik büyüme, artan gelir eşitsizliğini azaltmaktadır.
Ersungur vd. (2020)	Türkiye	1980-2017	ARDL Analizi	Ekonomik büyüme ile gelir eşitsizliği arasında kısa dönemde negatif, uzun dönem de ise pozitif bir ilişki tespit edilmiştir.

Kavya ve Shijin (2020)	Farklı Gruplarından 85 Ülke	1984-2014	GMM	Ekonomik büyüme ve finansal gelişimin gelir eşitsizliği üzerindeki etkisinin varlığı konusunda net bir sonuç bulunamamıştır.
Göcen, (2021)	Türkiye’de Farklı Bölgeler	2007-2019	Panel Veri Analizi	Ekonomik büyümenin, gelir eşitsizliğini pozitif etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.
Xu vd. (2021)	Afrika Ülkeleri	2000-2015	GMM	Ticari açıklık ile gelir eşitsizliği arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Yani ticari açıklık oranı arttıkça, gelir adaletsizliği de artmaktadır.
Bucak ve Saygılı (2022)	15 OECD Ülkesi	2004-2016	Kao ve Pedroni	Ticari açıklık ve gelir eşitsizliği arasında uzun dönemde eşbütünleşme ilişkisi ve değişkenler arasında pozitif bir ilişki tespit edilmiştir.
Dorn vd. (2022)	139 Ülke	1970-2014	EKK	Ticari açıklık, gelir eşitsizliğini arttırmaktadır.
Aktop, (2024)	Farklı Gelir Gruplarında 30 Ülke	2004-2020	Panel ARDL	İhracatın Gini endeksi üzerindeki etkisi negatif, ithalatın ise pozitif etkilediği sonucuna varılmıştır.

Tablo 1’de yer alan literatür özetleri genel olarak dikkate alındığında ticari açıklık oranı ve gelir eşitsizliği ile ilgili çalışmalarda genel olarak değişkenler arasında pozitif bir ilişkinin varlığı tespit edilmişken, ekonomik büyüme ile gelir eşitsizliği arasındaki ilişkinin yönü hakkında ortak bir sonuç belirlenememiştir. Bazı çalışmalarda ekonomik büyümede meydana gelen artış gelir eşitsizliğini arttırdığı görülürken, bazı çalışmalarda ise ekonomik büyümede meydana gelen artışlar gelir eşitsizliğini azalttığı sonucuna ulaşılmıştır.

3. Yöntem ve Bulgular

Bu çalışmada Türkiye’de ekonomik büyüme, gelir eşitsizliği ve dış ticaret arasındaki ilişki incelenmiştir. Dış ticaret değişkenini temsilen ticari dışa açıklık oranı kullanılmıştır. Çalışmada 2002-2022 yıllarına ait veriler kullanılmıştır. Bağımsız değişkenler ticari dışa açıklık oranı ve ekonomik büyüme, bağımlı değişken ise gelir eşitsizliğini temsilen Gini endeksi seçilmiştir. İlk olarak değişkenlerin durağanlıkları ADF ve PP birim kök analizleri yardımı ile sınanmıştır. Birim kök analizleri sonucun ARDL analizinin yapılması için gerekli şartlar sağlanmış ve analiz yapılmıştır. ARDL analizi sonucunda değişkenlerin uzun dönem de birlikte hareket ettikleri tespit edilmiştir.

Tablo 2. Veriler Hakkında Bilgi

Değişken Adı	Değişken Kısa Adı	Yıllar	Kaynak
Gini Endeksi	LNGİNİ	2002-2022	Dünya Bankası Veri Tabanı
Gayri Safi Milli Hâsıla	LNGDP	2002-2022	Dünya Bankası Veri Tabanı
Ticari Dışa Açıklık Oranı	LNTRADE	2002-2022	Dünya Bankası Veri Tabanı

Tablo 2’de değişkenler hakkında kısa bilgi verildikten sonra değişkenlere ait PP ile ADF birim kök testleri yapılmış ve sonuçlar tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Değişkenlere Ait PP ve ADF Birim Kök Testleri

<u>Düzeyde (PP)</u>				
		LNGINI	LNGDP	LNTRADE
Sabitli	t-İstatistik	-2.3286	-1.7819	0.1992
	<i>Olasılık</i>	0.1710	0.3806	0.9672
Sabitli ve Trendli	t-İstatistik	-1.7614	-1.3381	-1.9320
	<i>Olasılık</i>	0.6940	0.8550	0.6094
<u>1.Fark</u>				
		LNGINI	LNGDP	LNTRADE
Sabitli	t-İstatistik	-5.0397	-4.5044	-4.7795
	<i>Olasılık</i>	0.0004***	0.0016***	0.0008***
Sabitli ve Trendli	t-İstatistik	-6.3898	-4.7887	-5.8250
	<i>Olasılık</i>	0.0001***	0.0040***	0.0004***
<u>Düzeyde (ADF)</u>				
		LNGINI	LNGDP	LNTRADE
Sabitli	t-İstatistik	-2.2275	-1.7840	0.9575

	Olasılık	0.2019	0.3796	0.9946
Sabitli ve Trendli	t-İstatistik	-1.9492	-1.2346	-2.2956
	Olasılık	0.6005	0.8816	0.4215
1.Fark				
		LNGINI	LNGDP	LNTRADE
Sabitli	t-İstatistik	-5.0049	-4.5038	-6.1194
	Olasılık	0.0005***	0.0016***	0.0000***
Sabitli ve Trendli	t-İstatistik	-5.3605	-4.7822	-6.3740
	Olasılık	0.0011***	0.0041***	0.0001***

4.

Tablo 3’de değişkenlere ait sabitli ile sabitli ve trendli modeller olmak üzere birim kök analizleri verilmiştir. Değişkenlerin tamamının I(0) düzey değerlerinin durağan olmamasından dolayı birinci farkları alındığında tüm değişkenlerin I(1) düzeyinde durağanlaştıkları tespit edilmiştir. Birim kök analizlerinden elde edilen sonuçlara göre tüm değişkenlerin I(1) düzeyinde durağan hale gelmesi ile ARDL testinin uygulanabileceği görülmüştür.

Tablo 4. ARDL modelinin Sınır Testi Sonuçları

F-Bounds Test		Null Hypothesis: No levels relationship		
Test Statistic	Value	Prob.	I(0)	I(1)
F-statistic	6.75	10%	2.63	3.35
K	2	5%	3.1	3.87
		1%	4.13	5

Tablo 4’te ARDL modelinin sınır testi sonuçları verilmiştir. Akaike bilgi kriteri doğrultusunda F istatistik değeri 6.75 olarak hesaplanmıştır. Bu değer tüm anlamlılık düzeylerinde belirlenen kritik değerlerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre seriler arasında uzun dönem de eşbütünlük ilişkisinin varlığını kabul edilmiştir.

Tablo 5. Uzun Dönem Katsayıları

	Katsayı Değerleri	Olasılık Değerleri
LNTRADE	0.4513	0.0143
LNGDP	-0.1010	0.0433
C	4.7025	0.0000

Tablo 5’te ARDL analizi sonucunda elde edilen değişkenlere ait uzun dönem katsayıları verilmiştir. Türkiye ekonomisinde 2002-2022 yılları arasında ekonomik büyümede meydana gelen %1’lik bir artış,

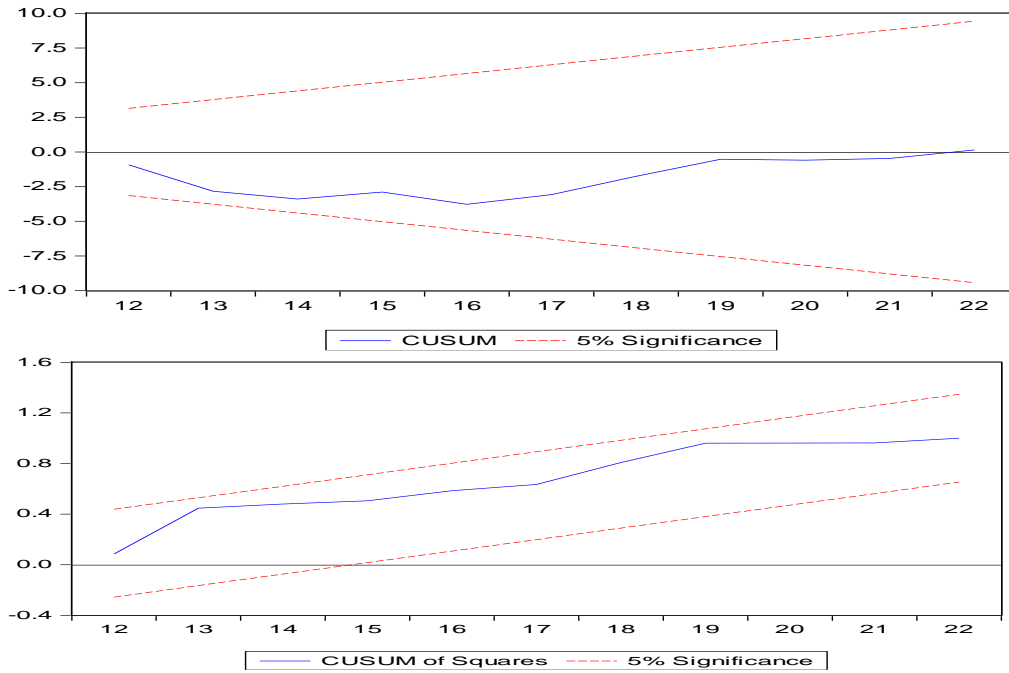
gelir eşitsizliğini % 0.10 oranında azalttığı görülmektedir. Ticari açıklık oranında meydana gelen %1'lik bir artış ise, gelir eşitsizliğini % 0.45 oranında artırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 6. Tanısal Test Sonuçları

Test	Değer	Olasılık	Sonuç
ARCH Test	0.000755	0.9784	Varyans sorunu yoktur
Ramsey RESET	0.109393	0.7477	Model Uygundur
Jargue-Bera	0.146226	0.9294	Serilerin dağılımı normaldir.
Breusch-Godfrey	0.151142	0.8619	Otokorelasyon Sorunu yoktur.

Tablo 6'da tanısal test sonuçları verilmiştir. Sunulan ARCH testine göre değişen varyans sorununun bulunmadığını, Ramsey Reset testi modelin uygun olduğunu, Jargue-Bera testi serilerin normal dağılım özelliğine sahip olduğunu ve Breusch-Godfrey testi ise serilerde otokorelasyon sorununun bulunmadığını ortaya koymaktadır. Kısaca modelle ilgili yapılan tüm teşhis testlerinde herhangi bir sorun olmadığı tespit edilmiştir.

Şekil 1 : Cusum ve CusumSQ Test Sonuçları

Şekil 1'de Cusum ve CusumSQ analiz sonuçları verilmiştir. %5 anlamlılık düzeyinde modelde yapısal olarak herhangi bir sorun olmadığı, modelin istikrarlı olduğu ve herhangi bir yapısal kırılmaların yaşanmadığı görülmektedir.

4. Sonuç ve tartışma

Ülkelerin ekonomik göstergeleri arasında yer alan ekonomik büyüme ve ticari açıklık oranı son yıllarda önemli bir yer almaya başlamıştır. Bu göstergelerde meydana gelen değişimler gelir eşitsizliğini de doğrudan etkilemektedir. 1980 sonrası Türkiye ekonomisi de ciddi bir değişime uğramış ve dışa açılarak dünya ekonomisindeki diğer ülkelerle rekabet ortamına girmiştir. Son yıllarda yaşanan doğal afetler,

savaşlar, salgın hastalıklar ve ticaret savaşları ile birlikte hem ticari olarak hem de ekonomik olarak Türkiye ekonomisi de payına düşeni almıştır.

Türkiye'ye ait 2002-2022 yıllık verileri kullanılarak ekonomik büyüme, ticari açıklık ve gelir eşitsizliği arasındaki ilişki ARDL analizi yardımıyla incelenmiştir. Çalışmada öncelikle birim kök testlerinden ADF ve PP analizleri yapılmıştır. Birim kök analizlerinden sonra ise yapılan ARDL analizi neticesinde değişkenler arasında uzun dönemli bir eşbütünleşme ilişkisi olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca tüm teşhis testlerinde de herhangi bir sorun olmadığı ve modelin geçerli olduğu görülmüştür.

Çalışmada analiz sonuçlarında ekonomik büyüme ile gelir eşitsizliği arasında negatif bir ilişki, ticari açıklık oranı ile gelir eşitsizliği arasında da pozitif bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Türkiye ekonomisinin de 2002-2022 yılları arasında ekonomik büyüme de meydana gelen %1'lik bir artış, gelir eşitsizliğini % 0.10 oranında azalttığı görülmektedir. Ticari açıklık oranında meydana gelen %1'lik bir artış ise, gelir eşitsizliğini % 0.45 oranında artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara göre, ekonomik büyümede meydana gelen artışlar, Gini katsayısını azaltmaktadır, Gini katsayısının azalması ise bireyler arasında gelir eşitsizliğinin azalması anlamına gelmektedir. Ayrıca ticari açıklık oranında meydana gelen artışlar ise, Gini katsayısını artırmakta, nihai olarak artan Gini katsayısı Türkiye'de gelir eşitsizliğinin de artmasına sebep olmaktadır. Türkiye'de gelir eşitsizliğinin azaltılması için ekonomik büyümenin sürdürülebilir olması, dış ticarete ise elde edilen gelirlerin daha eşit bir şekilde bireyler arasında bölüşümünün sağlanması halinde daha adaetli bir gelir dağılımının oluşmasına katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Elde edilen bulgular literatürde yer alan Niyimbanira, (2017), Destek vd. (2017), Thornton ve Tommaso, (2020), Amar (2020), Xu vd. (2021) ve Bucak ve Saygılı (2022) tarafından yapılan çalışmalarla benzer sonuçları desteklemektedir. Sonraki çalışmalarda farklı ülkeler, dönemler, yöntemler ve değişkenler eklenerek literatürde yer alan diğer çalışmalarla olan farklılıklar ve benzerlikler ortaya konup, gelir eşitsizliğini azaltmaya yönelik farklı politika ve öneriler geliştirilmelidir.

Kaynakça

- Ak, M. Z., ve Altıntaş, N. (2016). Kuznets'in Ters U Eğrisi Bağlamında Türkiye'de Gelir Eşitsizliği ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: 1986-2012. *Maliye Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 93-102.
- Akın, S., ve Aytun, C. (2018). Gelir dağılımının makroekonomik belirleyicileri: Türkiye örneği. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(42), 52-81.
- Amar, S., ve Pratama, I. (2020). Exploring the link between income inequality, poverty reduction and economic growth: An ASEAN perspective. *International Journal of Innovation, Creativity and Change*, 11(2), 24-41.
- Aktop, V. S. (2024). Üst-Orta ve Yüksek Gelir Grubundaki Ülkelerde Dış Ticaret-Gelir Eşitsizliği İlişkisi: Panel ARDL Analizi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(1), 455-472.
- Akyol, H. (2020). Turizm Faaliyetleri ve Ekonomik Büyüme ile Gelir Eşitsizliği Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ülkeler Örneği. *Journal of Humanities and Tourism Research*, 10(4), 966-977.
- Bucak, Ç., & Saygılı, F. (2022). Ticari Açıklık, Gelir Eşitsizliği ve İnsani Gelişme İlişkisi: Panel Veri Analizi. *Ege Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 13(2), 23-41.
- Daumal, M. (2013). The Impact of Trade Openness on Regional Inequality: The Cases of India and Brazil. *The International Trade Journal*, 27(3), 243-280.
- Destek, M. A., Okumuş, İ., ve Manga, M. (2017). Türkiye'de Finansal Gelişim ve Gelir Dağılımı İlişkisi: Finansal Kuznets Eğrisi. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 18(2), 153-165.
- Dorn, F., Fuest, C. ve Potrafke, N. (2022) Trade openness and income inequality: newempirical evidence. *Economic Inquiry*, 60(1), 202-223
- Erkal G, Akıncı M. ve Yılmaz Ö (2015). Yoksulluk, Gelir Eşitsizliği ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Seçilmiş Doğu Avrupa ve Latin Amerika Ülkeleri İçin Ampirik Bir Analiz. *TİSK Akademi*, 10(19), 66 - 87.
- Ersungur, Ş. M., Takım, A., Tural Dikmen, A. ve Aksu, L. E. (2020). Türkiye'de Ekonomik Büyüme ile Gelir Dağılımı Arasındaki İlişki. *Atatürk Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Dergisi*, 34(1), 227-240.
- Farris, Frank A. "The Gini Index and Measures of Equitability," *American Mathematical Monthly*, December 2010: 851-864.
- Göcen, S. (2021). Ekonomik Büyüme ve Gelir Eşitsizliği İlişkisi: Türkiye İçin Bölgesel Bazda Bir İnceleme. *Ekonomi Politika ve Finans Araştırmaları Dergisi*, 6(IERFM Özel Sayısı), 247-265.
- Gür, B. (2021), Ticari Dışa Açıklık ve Enflasyon İlişkisi: BRICS-T Ülkeleri İçin Romer Hipotezinin Sınanması. *International Journal of Applied Economic and Finance Studies*, 6(1), 35-45
- Karabıyık, C. ve Dilber, İ. (2016). Gelir Eşitsizliği ve Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları İlişkisi: Panel Veri Analizi. *Journal of Yasar University* 11(44):316-325.
- Kavya, T.B ve Santhakumar Shijin, Economic development, financial development, and income inequality nexus, *Borsa Istanbul Review*, Volume 20, Issue 1, 2020, Pages 80-93
- Mahesh, Malvika, The Effect of Trade Openness on Income Inequality: Evidence from Developing Countries (September 9, 2011).
- Niyimbanira, F. (2017). Analysis of the Impact of Economic Growth on Income Inequality and Poverty in South Africa: The Case of Mpumalanga Province. *International Journal of Economics and Financial Issues*, 7(4), 254-261.
- Rubin, A., ve Segal, D. (2015). The Effects of Economic Growth on Income Inequality in The US. *Journal of Macroeconomics*, 45, 258-273.
- Şimşek, D. ve Hepaktan, C. E. (2019). Ticari Açıklık, İstihdam ve Enflasyon İlişkisi: Türkiye Örneği. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(4), 316-336.
- Thornton, J., ve Di Tommaso, C. (2020). The Long-Run Relationship Between Finance & Income Inequality: Evidence From Panel Data. *Finance Research Letters*, 32, 101180

Xu, C., Han, M., Dossou, T.A.M. & Bekun, F.V. (2021). Trade openness, FDI, and income inequality: Evidence from Sub-Saharan Africa. *African Development*, 33(1), 193-203.